

OKRESNÁ PROKURATÚRA BREZNO
Boženy Němcovej 3, 977 31 Brezno

Číslo: 1 Pv 29/18/6603-12
EEČ: 2-46-20-2018

Brezno 12.04.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: vydieranie podľa § 189 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Brezno

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 2514/29 XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: vydieranie podľa § 189 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 16.01.2018 v čase o 21.13 h vošiel do herne s názvom Mini Barbot so sídlom Nám. M. R. Štefánika č. 12 v Brezne a zjavne pod vplyvom alkoholu /AlcoQuant 6020 plus sériového čísla A409646 mu bolo dňa 16.01.2018 v čase o 22.32 h nameraná hodnota 1,16 mg/l alkoholu v dychu/, začal búchať pästou po pulte a kričať na krupiera XXXXX, nar. XXXXX v Brezne, trvale bytom XXXXX, XXXXX 70/42, že chce pivo a cigarety, na čo mu krupier dal cigarety, ale pivo mu nedal s tým, že mu ukázal tabuľku na stene, kde je uvedené, že osobám ovplyvneným alkoholom je alkohol zakázané predávať, načo krupierovi povedal, že ho to nezaujima a opakovane zakričal na XXXXX, že ak mu nenaleje, resp. mu nedá pivo, tak prejde za bar a rozbije mu hlavu a zabije ho /použil vulgárnejšie vyhrážky/ na čo sa hneď otočil smerom k vchodu do priestoru barového pultu a chcel ísť smerom k XXXXX, ktorý sa nachádzal za barovým pultom, pričom v tom čase sa mu do cesty postavila jeho manželka XXXXX nar. 15.04.1988, trvale bytom XXXXX č. 2514/29, XXXXX - Mazorníkovo a snažila sa ho ukludniť, načo reagoval agresívne tak, že ju od seba odstrčil, ale podarilo sa jej zabrániť mu, aby šiel ku krupierovi, pričom krupier XXXXX dostal z neho strach kvôli jeho vyhrážkam, agresívnemu správaniu a

jeho mohutnej postave, že mu môže ublížiť alebo splniť to, čím sa vyhrážal, čím týmto svojím konaním nespôsobil XXXXX žiadnu materiálnu škodu.

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ OR PZ OKP XXXXX uznesením ČVS: ORP-27/1-VYS-BR-2018 zo dňa 17.01.2018 začal trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku uznesením rovankého čísla zo dňa 17.01.2018 vzniesol obvinenie XXXXX, nar. XXXXX v Brezne, trvale bytom XXXXX, Mazorníkovo, XXXXX 2514/29, pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 16.01.2018 v čase o 21.13 h vošiel do herne s názvom Mini Barbot so sídlom Nám. M. R. Štefánika č. 12 v Brezne a zjavne pod vplyvom alkoholu /AlcoQuant 6020 plus sériového čísla A409646 mu bolo dňa 16.01.2018 v čase o 22.32 h nameraná hodnota 1,16 mg/l alkoholu v dychu/, začal búchať päšťou po pulte a kričať na krupiera XXXXX, nar. XXXXX v Brezne, trvale bytom XXXXX, XXXXX 70/42, že chce pivo a cigarety, na čo mu krupier dal cigarety, ale pivo mu nedal s tým, že mu ukázal tabuľku na stene, kde je uvedené, že osobám ovplyvneným alkoholom je alkohol zakázané predávať, načo krupierovi povedal, že ho to nezaujíma a opakovane zakričal na XXXXX, že ak mu nenaleje, resp. mu nedá pivo, tak prejde za bar a rozbije mu hlavu a zabije ho /použil vulgárnejšie vyhrážky/ na čo sa hneď otočil smerom k vchodu do priestoru barového pultu a chcel ísť smerom k XXXXX, ktorý sa nachádzal za barovým pultom, pričom v tom čase sa mu do cesty postavila jeho manželka XXXXX nar. 15.04.1988, trvale bytom XXXXX č. 2514/29, XXXXX - Mazorníkovo a snažila sa ho ukludniť, načo reagoval agresívne tak, že ju od seba odstrčil, ale podarilo sa jej zabrániť mu, aby šiel ku krupierovi, pričom krupier XXXXX dostal z neho strach kvôli jeho vyhrážkam, agresívnemu správaniu a jeho mohutnej postave, že mu môže ublížiť alebo splniť to, čím sa vyhrážal, čím týmto svojím konaním nespôsobil XXXXX žiadnu materiálnu škodu.

V priebehu prípravného konania bolo dostatočným spôsobom preukázané, že ku vyššie uvedenému protiprávnemu konaniu došlo, toto je trestným činom a dopustil sa ho preukázateľne obv. XXXXX.

XXXXX bol dňa 13.02.2018 vypočutý v procesnom postavení obvineného, kedy uviedol, že čo sa týka toho dňa, kedy mal byť v herni v Brezne, tak si nespomína na nič, lebo mal vypité, bol na návšteve u bratranca na Drakšari a vypil asi 7 pol deci borovičky a vypil aj veľa piva, asi 5 pív fľaškových zn. Kelta a keď dopili, tak chcel ísť domov s manželkou, a preto išli cez mesto XXXXX a dostal chuť na pivo a jedine, kde sa svietilo, tak bola herňa, kde aj vošiel, ale ča sa tam dialo, to si už nespomína. Mrzí ho, ak niečo niekomu povedal. Chcel by sa mu aj ospravedlniť. Je na invalidnom dôchodku, nevie akú má diagnózu, nevie ani čítať, ani písať.

Svedok poškodený XXXXX dňa 17.01.2018 vypovedal, že pracuje ako krupier v herni s názvom MiniBarbot v Brezne na Nám. M. R. Štefánika č. 12, pričom herňa je tiež známa ako Dlaker bar. Čo sa týka skutku, ktorý je predmetom vyšetrovania,

tak okolo 21.10 h vošiel do herne jemu neznámy Róm, ktorý prišiel najskôr sám a potom za ním prišla nejaká žena. V tom čase bola v herni jeho priateľka XXXXX a ešte jeden zákazník, ktorý hral na automatoch. Ako vošiel tento Róm do herne, tak začal búchať po pulte päťou, že chce pivo a cigarety. Tak mu povedal, že cigarety mu predá, ale pivo nie, lebo mu ukázal na ceduľku, že podnapitým osobám sa alkohol nepredáva. Róm začal vykrikovať, že mu rozjebe hlavu a zabije ho. Priateľka tohto Róma mu bránila telom, aby nešiel za pult. Odsotil ju. Vtedy stlačil tichý alarm, ktorý je napojený na Mestskú políciu v Brezne. Kým prišla polícia, tak ho svedok poškodený slovne zahováral, lebo bol v šoku, bál sa konania obvineného. Keď prišla mestská polícia, tak Róm bol stále agresívny a museli ho vyviešť von, stále sa chcel dostať dnu do herne, búchal po dverách herne. Volal aj svojmu šéfovi a mestským policajtom odporučil, aby volali štátnu políciu, lebo sa im nedarilo obvineného ukludniť. Róm bol zavalitej postavy, mohutný, mal z neho obavu, že mu môže ublížiť. Potom bol sv. poškodenému prehratý záznam z bezpečnostnej kamery, kde poškodený popisoval podľa záznamu uvedené konanie obvineného. Pripája sa k trestnému stíhaniu obvineného, žiada, aby bol potrestaný za svoje konanie. Nebola mu spôsobená materiálna ujma, len psychická.

Svedok poškodený XXXXX dňa 13.02.2018 znovu vypovedal, pričom uviedol, že sa v plnej miere pridŕžoval predchádzajúcej výpovede.

XXXXX vypovedal dňa 17.01.2018, že sa zdržiaval v herni, nevie presne názov, ale nachádza sa vedľa herne Admiral v Brezne. Bol tam asi 20-30 minút, keď prišiel nejaký Róm, mohutnej postavy. Nevšímal si ho, len počuť krupiéra asi dvakrát normálnym hlasom povedal, že mu nepredá pivo, lebo je pod vplyvom alkoholu, aby si prečítal, že osobám pod vplyvom alkoholu sa nepredáva alkohol. Róm začal byť agresívny, kričal na krupiéra, že nie je opitý, aby mu predal pivo, lebo preskočí za pult a odtrhne mu hlavu. Vulgárne mu nadával, bol opitý a stále vykrikoval na krupiéra, na ktorom bolo zjavné, že má strach a ukludňoval tohto Róma. Bola tam aj priateľka Róma, ktorá ho ťahala preč, aj ju chytil pod krk, ale sa od neho odtiahla. Svedok sa potom postavil k pultu, kde sedelo nejaké dievča, aby ju Róm nenapadol, videl, že aj krupiér má nejakú palicu prichystanú a asi volala policajtov, lebo asi do štyroch minút prišla mestská polícia. Obvinený sa hádal aj s mestskými policajtmí a keď bol vonku, stále búchal do dverí herne a chcel sa dostať dnu. Potom privolali štátnych policajtov. Na otázku vyšetrovateľa, čo obvinený vykrikoval smerom k poškodenému odpovedá, že niečo v tom zmysle, že ak mu nedá pivo, tak prejde za pult a odtrhne mu hlavu, vulgárne mu stále nadával, chcel po ňom pivo, že ho zareže, že nie je opitý, búchal päťou po pulte. Róm bol mohutnej postavy, nevie, čo mal oblečené, bol v šoku.

XXXXX vypovedal znovu 13.02.2018, kde vypovedal zhodne, ako v predchádzajúcej výpovedi, pričom dodal, že obvinený sa zdržiaval v herni pred pultom barovým a pobehoval hore dole, chodil po herni, asi dvakrát bol pri chladničke, kde boli pivá a stále vravel krupiérovi, že chce pivo. Povedal, že mu odtrhne hlavu, ak mu nedá pivo.

Ako svedok bola vypočutá XXXXX, manželka obvineného, ktorá dňa 17.01.2018 využila svoje právo a odmietla vypovedať.

Ako svedok bola znovu vypočutá XXXXX dňa 13.02.2018, pričom odmietla znovu vypovedať a uviedla, že jej manžel je ambulantne liečený v psychiatrickej ambulancii u XXXXX.

Dňa 17.01.2018 vypovedala ako svedok XXXXX, ktorá uviedla, že je priateľkou XXXXX, ktorý pracuje v herni MiniBarbot v Brezne ako krupier. Dňa 16.01.2018 o 21.00 h išla za priateľom, kde si sadla k baru a za chvíľu prišiel do herne nejaký Róm, ktorý sa dožadoval piva, pričom bol zjavne opitý. Jej priateľ mu povedal, že pivo mu nemôže predať, pretože je pod vplyvom alkoholu. Pri Rómovi stála aj jeho priateľka, ktorá ho ukludňovala, obvinený do nej strčil a ona sa buchla o automat. Jej priateľ predal obvinenému cigarety, dal mu bloček a výdavok a Róm kričal, že ho zabije, vtedy jej priateľ stlačil tichý alarm. Obúval si tenisky, zrejme aby mal pevnú obuv. Keď prišli mestskí policajti tak Róm stále odporoval aj im, vytlačili ho von, ale obvinený sa nedal ukludniť, tak volali štátnych policajtov. Títo spísal s jej priateľom trestné oznámenie. Na otázku vyšetrovateľa, ako vyzeral obvinený, tak svedkyňa popísala, že mal maskáčovú bundu, bol mohutnejšej postavy a celý bol tmavý. Róm sa stále vyhrážal, že priateľovi rozbije hlavu, ak mu nepredá pivo, že ho zabije a že mu rozjebe hlavu. Taktiež svedkyňa bol prehratý záznam z kamery, kde popisuje priebeh skutku. Jej priateľ bol v šoku a mal strach z tohto Róma, nakoľko bol mohutnejšej postavy.

Dňa 13.02.2018 vypovedala znovu ako svedok XXXXX, ktorá sa pridržiavala predchádzajúcej výpovede.

Do vyšetrovacieho spisu boli zabezpečené okrem zápisníc o výsluchoch svedka poškodeného, svedkov, aj správa o povesti na osobu obvineného, lekárske správy, odpis registra trestov, výpis z UEP MV SR ako i ďalšie listinné dôkazy.

Uznesením sudkyne pre prípravné konanie Okresného súdu v Brezne sp. zn. OTp/29/2018 zo dňa 16.02.2018 bolo rozhodnuté o vydaní príkazu na vyšetrovanie duševného stavu obv. XXXXX podľa § 148 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku znalcom z odvetvia psychiatrie.

Na základe predmetného príkazu bol do konania uznesením vyšetrovateľa OR PZ OKP XXXXX ČVS: ORP-27/1-VYS-BR-2018 zo dňa 02.03.2018 pribratý znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) XXXXX, ktorý vypracoval znalecký posudok č. 21/2018 za účelom vyšetrovania duševného stavu obvineného XXXXX. V závere predmetného znaleckého posudku znalec okrem iného uviedol, že obv. XXXXX v dobe spáchania trestného činu ako aj v súčasnosti trpí na duševnú poruchu, a to stredne ťažkú duševnú zaostalosť. Na podklade zistenej duševnej poruchy obvinený v čase spáchania trestnej činnosti nemohol ovládať svoje konanie, rozpoznať jeho protiprávnosť dokázal len v obmedzenej miere. Rozpoznávaciu schopnosť u obvineného je znížená z dôvodu duševnej poruchy – stredne ťažkej duševnej zaostalosti. Jej zníženie je forenzne významné, nie je však úplne vymiznutá. Táto zistená duševná porucha má významný vplyv na rozpoznávaciu a hlavne ovládaciu schopnosť obvineného. Práve neschopnosť obvineného ovládať svoje konanie bola pohnútkou k spáchaniu inkriminovaného trestného činu. Samostatná duševná zaostalosť je stavom trvalým, nedá sa liečbou významne ovplyvniť, a preto obvinený ani v súčasnosti nedokáže chápať zmysel trestného konania vedeného voči svojej osobe a ani sa náležite obhajovať. Pobyt obvineného na slobode znalec nepovažuje z psychiatrického hľadiska za nebezpečný pre spoločnosť. Nakoľko je však možné liečbou u obvineného aspoň zmierniť prejavy oslabenej impulzivity, ktorá by v kombinácii s konzumáciou alkoholu mohla viesť k opakovaným poruchám správania podobného charakteru a nakoľko obvinený nie je ochotný dobrovoľne

participovať na liečbe, navrhujem mu uložiť ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou. Vyjadrenie sa k celkovej osobnosti presahuje kompetencie znalca psychiatra, k tejto sa vyjadruje znalec psychológ vo svojom posudku. Vo všeobecnosti je však možno konštatovať, že osobnosť obvineného je veľmi simplexná, málo diferencovaná až amorfná, jeho konanie smeruje len k naplneniu základných biologických potrieb a pokiaľ tieto nie sú naplnené obvinený reaguje impulzívne a agresívnym spôsobom. Z prognostického hľadiska pri dôslednom dodržiavaní odporučených liečebných postupov, ktorých súčasťou by mala byť aj abstinencia od alkoholu, je možné dosiahnuť zmiernenie impulzívnych a agresívnych prejavov na minimum, čo do ich frekvencie a na únosnú mieru, čo do ich intenzity. Ambulantným vyšetrením znalec dospel k dostatočným podkladom pre zodpovedanie otázok uvedených v uznesení, nepredpokladá, že ústavným pozorovaním by bolo možné dospieť k iným záverom. Z hľadiska konzumácie alkoholu ide o sporadické pitie determinované sociálne, teda umožnením prístupu k alkoholu. Nie je chorobne narušená kontrola pitia v zmysle vyhľadávania alkoholu, táto je problematická len ohľadom nedostatočnej kontroly nad množstvom skonzumovaného alkoholu. Nie sú prítomné ani iné známky alkoholovej závislosti ako abstinénčné prejavy, či telesné komplikácie. Znalec nezistil ani žiadnu konzumáciu nelegálnych drog a ani závislosť od nich. Alkohol svojím prirodzeným účinkom oslabil, duševnou poruchou narušenú, kontrolu impulzivity. Syndróm závislosti na alkohole, či iných omamných látkach, vyšetrením zistený nebol. Agresívne prejavy u obvineného súvisia s eretickými prejavmi v rámci duševnej poruchy – stredne ťažkej mentálnej retardácie. Ide o vrodenú duševnú poruchu, pri ktorej postihnutý touto poruchou, nie je schopný racionálne ovládať impulzívne prejavy. Miera agresie je daná mierou intelektového deficitu. Čím je intelektový deficit výraznejší, tým slabšia je racionálna kontrola impulzívneho a agresívneho konania. Požívanie alkoholických nápojov znižuje, duševnou poruchou narušenú, kontrolu impulzivity a tým ovplyvňuje negatívne mieru agresie obvineného. Schopnosť memorovať prežitú udalosť je tým slabšia, čím je intelektový deficit výraznejší. Pri stredne ťažkej duševnej zaostalosti sú tieto schopnosti vážne narušené. Znalec navrhuje uloženie ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou.

Na základe predmetného príkazu bol do konania uznesením vyšetrovateľa OR PZ OKP XXXXX ČVS: ORP-27/1-VYS-BR-2018 zo dňa 03.03.2018 pribratý znalec z odboru psychológia XXXXX ako samostatný psychológ, ktorý vo svojom znaleckom posudku č. 13/2018 okrem iného uviedol, že intelektové schopnosti obvineného sú t. č. podľa výsledku testových techník aj podľa pozorovania počas vyšetrenia a analýzy verbálneho prejavu a údajov zo zdravotnej dokumentácie celkove v pásme ťažkého stupňa ľahkej duševnej zaostalosti. Údaje o nameranom intelektu z minulosti sú rozporuplné. Pohybujú sa od ťažkej mentálnej retardácie až po ťažký stupeň ľahkej MR. Nižšie zistené hodnoty v detstve mohli byť spôsobené kombináciou vrodeného deficitu a sociálneho zanedbávania. V roku 2001 mu bola nameraná hodnota IQ – 55. Znamená to, že jeho mentálne výkony by ani v súčasnosti nemali byť nižšie v prípade, ak nedošlo k deteriorácii intelektu vplyvom poškodenia mozgu alebo pôsobením významnej duševnej poruchy (schizofrénia a pod.). Bežná informovanosť a verbálne schopnosti sú na veľmi nízkej úrovni. Proband je negramotný a ťažšie sa podľa heteroanamnestických údajov orientuje vo finančnej oblasti ako aj v okolitom prostredí. Obvinený je osobnosť primárne determinovaná intelektovým deficitom. Na vývine osobnosti sa pravdepodobne významne podieľali aj insuficientné vplyvy rodinného prostredia. Obvinený nemá žiadne vzdelanie, žiadne pracovné návyky ani

skúsenosti. Jeho záľuby sú na úrovni dieťaťa v mladšom školskom veku. Afektívna sféra je charakteristická nízkym prahom dráždivosti a silnou reaktibilitou. Zároveň sú prítomné aj autoagresívne prejavy so sebapoškodzovaním. Konanie obvineného má príznaky zodpovedajúce duševnej zaostalosti s eretickými rozladami. Právne vedomie je funkčné iba v elementárnych parametroch (vie, že kraťnúť sa nesmie a pod.). Je však vďaka svojej osobnostnej výbave ľahko manipulovateľný a ovplyvniteľný inými osobami. Schopnosť poučiť sa z doposiaľ uložených trestov bola nedostatočná. Podľa záverov psychiatrického vyšetrenia sa nejedná o závislosť od alkoholu. V čase vyšetrenia u obvineného neboli zistené symptómy duševného ochorenia v zmysle psychózy. Motivácia činu obvineného je v súlade s jeho osobnostnou výbavou. Podieľala sa na nej slabá racionálna kontrola impulzov a tendencie k heteroagresívnym prejavom v záťaži. Určitú úlohu na vyprovokovaní konania mohla zohrať aj skutočnosť, že poškodený vyzýval obvineného, aby si prečítal dôvod, prečo mu nemôže podať alkohol. Nakoľko obvinený nevie čítať, zdôvodneniu poškodeného nerozumel, čo mohlo vyprovokovať jeho agresiu. Prognóza ďalšieho vývoja osobnosti obvineného vo vzťahu k protiprávnemu konaniu je t. č. neistá. Kontrola impulzívneho konania môže byť do určitej miery farmakologicky regulovaná. K tomu sa bližšie vyjadrí znalec psychiater. V oblasti ľahkého navedenia na protiprávne konanie nepredpokladá znalec, vzhľadom na mentálnu výbavu obvineného, žiadny pozitívny posun. Pamäťové schopnosti obvineného celkovo zodpovedajú nameranej hodnote intelektu. Sú teda deficitné. Narušená je novopamäť ako aj schopnosť reprodukcie minulých zážitkov. Schopnosť vnímať prežívané udalosti nie je významnejšie narušená. Výrazne oslabená je však schopnosť pochopiť ich význam, ako aj schopnosť zapamätať si a reprodukovať ich obsah. Pamäťové a intelektové schopnosti sú natoľko narušené vo všetkých ukazovateľoch, že obvinený nie je schopný podať vierohodnú výpoveď ani v prípade, že sa pre to rozhodne.

Podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona sa zločinu vydierania dopustí ten, kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel.

Podľa 23 Tr. zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestné zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Vzhľadom na vyššie uvedené, a síce, že ovládacia schopnosť u obvineného v čase spáchania skutku bola prakticky vymiznutá, a teda obvinený nebol schopný ovládať svoje konanie, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý

rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Katarína Medveďová
prokurátorka